

sig til at arbejde sammen med politiske Partiretninger, der i Grunden stod ham fjærnt.

»Som en af de første i Tyskland har han set den »sociale Sfinx« i Øjet; den eneste mente han at være, som havde løst dens Gaade. Men Sfinxen styrtede sig ikke i Afgrunden, og hans Samtidige troede ikke paa Seerens dunkle Ord. Vil senere Generationer dømme gunstigere om hans Plan til det sociale Spørgsmaals Løsning?«

Man mene herom, hvad man vil. Han var dog »en ærlig Apostel for det sociale Fremskridt og den sociale Fred, der — uden at lade sig lede bort fra sin Vej ved Misforstaaelse og Miskendelse — i fuld Følelse af at forfægte en god Sag, forblev sit Maal tro fra hint første mandende Ord i 1837 indtil sit sidste Aandedrag.«

Charles de Garmo, Beitrag zur Lösung der Frage über die Beitragspflicht zur Unterhaltung der Elementarschulen. Historische und socialpolitische Studie der Unterrichtsverhältnisse in Deutschland, England und Amerika. Jena, Verl. von Gustav Fischer. 1886. (99 S.) (M. 2,40.)

Den amerikanske Forfatter undersøger i dette, i det Conrad'ske nationalekonomiske Seminarium i Halle udarbejdede Skrift Spørgsmaalet om, hvorvidt det Offenlige eller Forældrene, Staten eller Kommunerne skal underholde Elementarskolerne. Som Fundament for Undersøgelsen tjener Undervisningsforholdene i England, Amerika og Tyskland. Da imidlertid Forholdene i de enkelte Lande kun kan forstaas, naar de ses i Belysning af den historiske Udvikling, har han forud for sin theoretiske Undersøgelse skikket en historisk Oversigt. Om Tyskland fortæller han dog ikke synderlig meget, da han har ment, at de tyske Undervisningsforhold i Literaturen har faaet en saa udførlig Behandling, at det vilde være spildt Ulejlighed, om ogsaa han vilde levere en historisk Forklaring af dem. Derimod behandler han de engelske Forhold forholdsvis udførligt. Ogsaa de amerikanske Forhold søger han historisk

at forklare. — Hvadenten man tiltræder Forf.s Anskuelser eller ej, maa man indrømme, at han har samlet ikke saa lidet Stof og forstaaet at behandle det paa en interessant og instruktiv Maade.

Dr. A. Wirminghaus, das Unternehmen, der Unternehmergewinn und die Beteiligung der Arbeiter am Unternehmergewinn. Jena, Verl. v. Gustav Fischer. 1886. (60 S.) (M. 1,50.)

Spørgsmaalet om Driftsherregevinsten er jo i de senere Aar blevet behandlet af Pierstorff, Mataja, Gross, Schroeder, Kleinwächter og Mithoff; men der mangler meget i, at det er tilstrækkeligt belyst, og det foreliggende Arbejde, udgaaet fra det Conrad'ske nationaløkonomiske Seminarium, fortjener al Paaskønnelse. Først forsøges Begrebet »Unternehmen«, dernæst Begrebet »Driftsherregevinst« bestemt. Sluttelig paavises det, at kun i Undtagelsestilfælde kan der med Grund og Nytte indrømmes Arbejderne nogen Andel i Driftsherregevinsten.

W. Roscher, System der Finanzwissenschaft. Ein Hand- und Lesebuch für Geschäftsmänner und Studierende. 2. Aufl. Stuttgart, Verl. d. J. G. Cotta'schen Buchh. 1886. (699 S.) (10 M.)

Værket er 1ste Afdeling af 4de Bind af »System der Volkswirtschaft«. 2den Afd. skal omhandle Fattigvæsenet. Og dermed vil det berømte Værk være ført til Ende. Metoden i det her foreliggende Bind er ganske den samme som i de foregaaende tre Bind. Bindet kom os i Hænde lige ved Afslutningen af Heftet, hvorfor vi foreløbig maa indskrænke os til at henlede Læsernes Opmærksomhed paa den ny Berigelse, den tyske Nationaløkonomis Nestor har tilført Literaturen.

A. P.-St.